

tey kundu, fyrri at hjálpa börnunum.

Vóru ikki börnini bílsin yvir allt tað nýggja, tey sóu í Danmark? — Ongatíð lótu börnini seg merkja við nokrum, so marghátligt tað enn ljóðar. Lyndi Føroyinganna er nú einferð so. Landslagið og vinnulíkindini skapi ikki bleitt og folsamt sinni.

Aftaná kundu vit tó merkja, hvussu glað og takksom börnini vóru.

Eg takki harra lærara Matras fyrri frágreiðingina; men eg biði hann eisini siga mær frá, hvussu henda góða lýðningarmikla ferð, ið vit vóna verður framhildin á hvørjum ári, kom í lag.

Vegna bræv frá soninum, hr. Møller presti í Havn, vendi dr. Møller, fyrstodumaður, sær til ríkisstýrið og Føroya Lærarafelag.

Ríkisstýrið tók sera væl undir, og nevndin í lærarafelagnum við lærara R. Long á odda gjordi eitt óføra gott og stórt fyrirreikingararbeiði og fekk eisini Føroya løgting til saman við statinum at geva ein munagóðan studing.

J. H. Danbjørg.

Vevingarskeið.

Vit byrja nýtt skeið í veving 20. oktober. — Tær, ið ætla sær við, eru biðnar um at siga okkum frá innan 10. Gjallari frágreiðing við at snjúgva sær til okkara.

Ada Rasmussen.
Berglót av Skarði.

Thorshavn og Omegns Sygekasse

hefur eykaaðalfund í **Tórs-helli** leygardagin 3. oktober 1936 kl. 8 s. p.

Til viðgerðar:

- 1) Broytan av lógunum fyrri sjúkrakassan.
- 2) Broytan av lógunum fyrri »befodringskassan».
- 3) Ymist.

Havn, 25. septbr. 1936.

Nevndin.

Enskt mál.

Eg gevi undirvísing í enskum máli. Tey, ið ynskja at fáa lærdóm frá mær, geri so væl at siga frá innan 6. oktober.

Máli nr. 243.

Sigríð av Skarði.

Hjartaliga tøkk

veita vit teimum, ið sýndu okkum heiður á silvurburðleypsdegnum.

Hanna og Chr. Jacobsen, bókjari, Tórshavn.

Jørðin.

Vatnrot.

Vatnrot er tann vanligasta og ringasta eplasjúka, vit hava at dragast við. Orsokin til hesa sjúku er bakteriar. Sjúkan sæst bæði í veltuni og í goymsluni. Hon byrjar sum smár blettir blettir á eplunum. Hesir blettir vaksa skjótt, og verður frýst á teir, spríkri væta út. Skera vit eitt soverið epli sundur, síggja vit, at tað er vatnrukað og evjut og slággut. Í fyrstuni er tað lílaleyst, reyðligt ella gráligt, men verður seinri dimmabrúnt og rýkur illa. Undir sjónýkjuni síggja vit, at kyknurnar í eplunum eru losnaðar hvor frá aðrari, og millum tær yður av bakteriar. So leingi, sum bert nokur eplir eru sjúk, hefur hetta einki at týða. Men frá hesum fáu eplunum breiðir sjúkan seg og kann um nakrar dagar hava bẽint fyrri øllum eplunum. Vatnrot er tí frá gamlari tíð hildið fyrri at vera ein tann stórsti meinbogi fyrri eplavelling.

Í útsjón er henda sjúka altíð nakað líka; men tað kann vera munur á hvørjar bakteriar, ið elva hana. Fyrst og fremst er her at nevna tað áður umskrivaðu slokkrotbakteriar, sum ikki bert kann hava elvt teir rotblettir, vit síggja á upptakingartíð, men eisini breiða seg í goymslunum. Hartil kann sjúkan koma av øðrum bakteriar, sum einans eru forar fyrri at skaða eplini og ikki slokkarnar. Um fleiri av hesum bakteriar er at siga, at tær eru ikki rættlikar sjúkabakteriar men bert líkar, sum vanligu eru í allari jørð, og sum av og á, tá planturnar av øðrum orsokum trívast illa, kunnu elva sjúku og gera skaða.

Vatnrot kann ikki gera stóran skaða uttan í korum, sum fremja sjúkuna. Annars kann á eitt epli, sum hefur fingið rothlettir, vaksa sárskal innan undir tí sjúka, og eplið verða frískt. Tað, sum mest fremur sjúkuna er hetta:

1. Sár, elvd av amboðum, ormabiti og øðrum. Sár av svørtu-spillu og slokkroti eru líka dán.
2. Vát luft og ov mikið luftskifti, bæði í jørðini og í goymsluni. Einki er so gott móti vatnroti sum terri og frísk luft.
3. Hiti. Bakteriurnar eru ikki forar at gera skaða í kulda. Ikki fyrr enn hitin verður einar 8—10° C. fáu tær meg. Verður hitin meir, einar 15° C., er enn betur fyrri bakteriurnar, tá kunnu tær beina fyrri allari eplarúgvuni eftir nokrum dogum.

Av tí, at tær bakteriar, ið elva vatnrot, eru vanligu í allari jørð, eru bert óbeinleidis ráð at taka: Gev eplunum tey bestu kor, bæði í veltuni og í goymsluni, soleiðis:

- 1) Hav leysa, væl útluftaða og turra mold í eplaveltuni.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Panting.

Tað verður her gjørt kunnigt, at dómarin hefur góðkent, at eftirstøður av kommunuskatti fyrri januar og april ársfj. 1936, og eftirstøður fyrri 1935 og oktober ársfj. 1934, sum áður eru pantaðar til einkis, verða innheintaðar við panting.

Farið verður undir pantingina uttan aðra ávaring tann 5. oktober í ár.

Tórshavnar býráð, 10. september 1936.

GOTT OG BÍLIGT
KOL OG KOKS
FÆR EIN HJÁ
Cl. Clementsen,
— TELEFON 319. —

Kursus til Sætteskipperprøve, udv. Fiske-skipperprøve, Motorprøve samt Maskin-passerprøve begynder 1. Oktober.

Elever indmeldes skriftlig eller pr. Telefontelegram samt ved personlig Henvendelse til Skolen.

Fødselsattest eller Daabsattest og Søfartsbog medbringes.

Thorshavn Navigationsskole,

den 21. September 1936.

Óskil.

Fiskimenn við smittsamum sjúkum fara til skipssaman við frískum monnum.

Tað hefur mangan millum fiskimenn verið talað um, hvussu neyðugt tað er at fáa í gildi eina lóg, sum ásetur, at fiskimenn skulu verða undirsøktir av lækna, áðrenn teir fara til skips um várini, og fáa prógv (attest) um, at teir onga smittsama sjúku hava.

Tað er óforsvarligt, at menn, sum smitta, skulu búgva í lugari (kahytt) saman við frískum monnum. Allir vita, hvussu trongligt, ið er umboð á okkara skipum, og hvussu skjótt tað er, at ein maður kann smitta nógvir aðrar av sær, uttan at hann ella teir vita av, at hann er sjúkur.

Tá skip fara til Grønlands, skulu allir manns til lækna og fáa attest uppá, at teir onga kynsjúku hava. Tað sigst, at summir læknar samstundis undirsøkja fyrri øðrum sjúkum, t. d. tuberkulum; men aðrir gera tað ikki.

Eg havi í mong ár fiskað

undir Grønlandi og havi hvørt ár verið hjá lækna, men aldri undirsøktur fyrri tuberkulum, uttan tá ið eg sjálvur havi biðið um tað.

Stutt aftaná at vit í summar komu yvir til Grønlands, máttu vit til lækna við einum sjúkum manni, og vísti tað seg tá, at maðurin hevði tuberkul. Hann varð lagdur í hand í Grønlandi, og hann er sjúkur enn. Hvor vítt hann hefur smittað aðrar, veit eg einki um enn; men nú verða vit allir undirsøktir av lækna fyrri at fáa hetta at vita. Men betri hevði verið, um vit vóðru undirsøktir fyrri tuberkulum, áðrenn vit fóru til skips í vár, ella áðrenn vit fóru til Grønlands, tí so høvdu vit ikki nú noyðst at gingið við ótta um, at vit kanska eru smittaðir av tuberkulum.

Og fyrri hin sjúka sjálvan hevði væl einki verið betur, enn at hann fekk at vita av sjúku síni skjótast gjørligt, so hann kundi setst aftur.

Eg veit ikki, hvor ið skuldina hefur fyrri, at fiskimenn ikki verða undirsøktir fyrri tuberkulum, men nú megu vit krevja, at annað skil kemur á hesi víður-skifti.

Eg loyvi mær at biðja formannin fyrri Føroya Fiskimannafelag ella felagsskrivaran um at úttala seg í hesum blaði um hesa sak, so vit fáa at vita, hvat okkara felag hefur gjørt ella ætlar at gera hesum máli víðfjandi.

Fiskimaður.

Eru tygum týrstur undir promenadu, komið inn til mín og drekki lemonadu. 25 oyru flaskan — nakra oyra sparan — fyrri innhaldsgóðsku garanterar „Smørnag“. Her er varan bílig — spar í ringum fløsum. Vóru verða fluttar út um allan býn.

JOHANNES ANDRESEN'S
RINGIÐ 344. MATVØRHANDIL

Løgtingsarbeiðið.

Nú kemur løgtingið skjótt saman, og í hesum ringu tíðum er tað sanniliga eingin stuttleiki at seta seg á ting at arbeiða við landsins størmálum. Men eg vóni, at tingið fer at arbeiða til fólksins gang og frama.

Men so er at spyrja, hvat er fólksins gagn?

Tá Føroyingar hugsa um vinnulívið, so er tað fiskiskapurin, ið fremstur liggur teimum í sinni. Men, sum fiskiskapurin nú verður drivin, kann hann aldeilis ikki foða landsins íbúgv. So vit megu royna at finna nýggjar leiðir.

Tað, sum Føroyingum manglar, er industriur, fabriksdriftir. Vit flyta alt ov nógv inn í land okkara av voru, sum eg trúgvi, vit sjálvir kundu framleitt eins bíliga og væl her.

Kemur ein inn í ein handil, so sær hann hópinn av útlendskari kjøtpylsu hanga har til solu; meðan ein Føroyingur illa fær selt eina kúgv til slakt. Hvat var rímligari, enn at vit høvdu eina fabrikk, ið framleiddi kjøtpylsu.